

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **JUDr. V. V.,** zastoupený Mgr. Liborem Neradem, advokátem, se sídlem Sokolovská 22, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje,** se sídlem Zborovská 11, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 5. 2014, č. j. 035778/2014/KÚSK, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2016, č. j. 46 A 50/2014 – 54,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2016, č. j. 46 A 50/2014 – 54, **se zrušuje.**

II. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 23. 5. 2014, č. j. 035778/2014/KÚSK, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 25 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Libora Nerada, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal v září roku 2013 žádost o vydání závazného stanoviska k zásahu do významného krajinného prvku *Mratínský potok s přítoky* ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v rozhodném znění. Záměrem žalobce bylo realizovat při horní hraně pozemku p. č. X v katastrálním území X stavbu nízkopodlažních rodinných domů. Ke své žádosti přiložil posudek doc. Dr. J. F., CSc., podle něhož je ochrana významného krajinného prvku opodstatněná pouze na části pozemku p. č. X.

[2] Městský úřad Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, odbor životního prostředí (dále jen „správní orgán prvního stupně"), se během správního řízení obrátil na Agenturu ochrany přírody a krajiny (dále jen „AOPK") se žádostí o vydání odborného stanoviska týkajícího se slučitelnosti realizace žalobcova záměru s ochranou významného krajinného prvku, které mělo sloužit zároveň jako oponentura k posudku doc. F. V návaznosti na závěry stanoviska AOPK pak správní orgán prvního stupně vydal dne 18. 12. 2013 rozhodnutí č. j. 100/53141/2013, jímž vyjádřil svůj nesouhlas se zásahem do významného krajinného prvku. Odvolání proti němu žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí") zamítl.

[3] Žalobu podanou proti napadenému rozhodnutí zamítl Krajský soud v Praze v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „krajský soud" a „napadený rozsudek"). S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2015, č. j. 1 As 143/2014 – 52, a rozsudek rozšířeného senátu ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009 – 113, krajský soud nejprve konstatoval, že závazné stanovisko vydané podle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny je samostatným rozhodnutím a lze je přezkoumat ve správním soudnictví v případě, kdy se vydává k zásahu do významného krajinného prvku a zamýšlený zásah podléhá tzv. oznamovacímu režimu. Ve své žádosti označil žalobce svůj záměr dle názoru krajského soudu nejednoznačně (stavba nízkopodlažních rodinných domů) a správní orgán prvního stupně ho měl v ideálním případě vyzvat k bližší specifikaci záměru. Krajský soud nicméně vycházel z toho, že je nanejvýš pravděpodobné, že žalobcův záměr by podléhal ohlášení podle § 104 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), a vyžadoval by vydání územního souhlasu podle § 96 odst. 2 písm. b) téhož zákona. V návaznosti na to krajský soud uzavřel, že na závazné stanovisko správního orgánu prvního stupně nebude navazovat žádné správní rozhodnutí, jež by samo o sobě bylo přezkoumatelné v odvolacím řízení a v řízení před soudem. Správní orgány tedy dle názoru krajského soudu postupovaly správně, pokud závazné stanovisko vydaly formou rozhodnutí (§ 67 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů). Napadené rozhodnutí podléhá samostatně soudnímu přezkumu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). Ve zbývající části napadeného rozsudku se krajský soud zabýval námitkami směřujícími do věci samé.

II. Shrnutí obsahu kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Proti napadenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou opírá o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Namítá tedy nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem, vady správního řízení a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[5] Stěžovatel krajskému soudu vytýká, že převzal skutková zjištění a právní závěry správních orgánů a nepochopil, že potřeba vymezení významného krajinného prvku *Mratínský potok s přítoky* již dnes není nutná v takovém měřítku, jako tomu bylo v době jeho vyhlášení. Krajský soud podle jeho názoru nesprávně posoudil vliv nepřítomnosti stěžovatele při místním šetření na závěry odborného stanoviska AOPK. Další pochybení krajského soudu spatřuje v tom, že krajský soud na jedné straně dovodil neurčitost žádosti o vydání závazného stanoviska, zatímco na straně druhé adoroval postup správních orgánů, které o takové žádosti rozhodly bez toho, aby stěžovatele vyzvaly k jejímu doplnění či upřesnění.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že napadené rozhodnutí je po obsahové a formální stránce zcela v souladu s § 67 správního řádu a obsahuje náležitosti dle § 68 a násl. téhož zákona. Postup žalovaného v odvolacím řízení byl rovněž plně v souladu s § 89 odst. 2 správního řádu. Oba správní orgány postupovaly podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Odborné stanovisko AOPK nelze mít dle názoru žalovaného za podjaté. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přitom zjistil, že krajský soud měl zrušit napadené rozhodnutí z úřední povinnosti bez toho, aby je věcně přezkoumával. Neučinil-li tak, zatížil řízení o žalobě vadou, která má za následek nezákonnost napadeného rozsudku, k čemuž je Nejvyšší správní soud dle § 109 odst. 4 s. ř. s. povinen přihlédnout i při neexistenci odpovídající stížní námitky.

III. 1. K důvodům nezákonnosti napadeného rozhodnutí

[9] V souzené věci je rozhodné, že správní orgán prvního stupně vydal nesouhlasné závazné stanovisko. Charakterem závazných stanovisek se v rozsudku ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009 – 113, publ. pod č. 2434/2011 Sb. NSS (dostupném stejně jako ostatní zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z www.nssoud.cz), zabýval rozšířený senát. Dospěl přitom k závěru, že závazné stanovisko je možno vydat jak ve formě rozhodnutí ve smyslu § 67 správního řádu, tak i podle § 149 téhož předpisu. „[N]*ení pochyb, že existují závazná stanoviska, která mají objektivně vymezený samostatný předmět*

řízení. Z ustanovení správního řádu z roku 2004 a dalších zvláštních zákonů lze vyvodit záměr zákonodárce odlišit procesní postup vydávání a přezkumu takovýchto závazných stanovisek. Tato stanoviska jsou vydávána v rámci samostatného správního řízení ve formě správního rozhodnutí dle § 67 správního řádu z roku 2004. Jedná se například o závazné stanovisko vydané orgánem státní památkové péče týkající se rekonstrukce nemovité kulturní památky v určitém rozsahu. (...) *V tomto případě zájem na ochraně kulturního dědictví je objektivně vymezeným předmětem řízení. Vydání pozitivního stanoviska dle § 44a odst. 3 památkového zákona samo o sobě umožňuje žadateli v daném případě okna vyměnit, a aniž by na to navazovalo jakékoliv další stavební řízení, je jím deklarovaný a požadovaný hospodářský cíl uskutečnitelný. Oproti tomu závazná stanoviska vydaná dle § 149 správního řádu z roku 2004 jsou podkladem pro konečné rozhodnutí. Z hlediska vymezení předmětu řízení sleduje žadatel konečný hospodářský či společenský cíl, kterým je konkrétně v posuzovaném případě stavba ‚Větrného parku Rudná pod Pradědem', tedy vybudování a provozování několika větrných elektráren. Získání kladného závazného stanoviska dle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny je pouze jedním z mnoha zákonných požadavků, které musí subjekt pro uskutečnění svého cíle učinit.* (...) *V případě, že se jedná o závazná stanoviska vydávaná dle § 149 správního řádu z roku 2004, nelze pomíjet skutečnost, že pro vydání konečného rozhodnutí není z valné většiny zapotřebí získat jen jedno jediné závazné stanovisko, ale celý soubor stanovisek, vyjádření atd., které vytvářejí z pohledu veřejného práva společné reálné podmínky pro uskutečnění subjektivního cíle.*" Rozšířený senát pak uzavřel, že závazná stanoviska vydaná dle § 149 správního řádu nemají objektivně vymezený samostatný předmět řízení, jedná se o podkladové úkony, které se vždy vydávají v rámci jiného „hlavního" řízení, a nejsou s to založit práva nebo povinnosti – ta založí orgán veřejné správy až rozhodnutím konečným. Závazná stanoviska dle § 149 správního řádu tudíž nejsou rozhodnutími ve smyslu § 67 správního řádu a nejsou ani samostatně soudně přezkoumatelná ve smyslu § 65 s. ř. s., neboť sama o sobě nezakládají, nemění, neruší ani závazně neurčují práva nebo povinnosti.

[10] Závazné stanovisko správního orgánu prvního stupně bylo vydáno podle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny k zamýšlenému zásahu stěžovatele do významného krajinného prvku. Podle tohoto ustanovení „[k] *zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Mezi takové zásahy patří zejména umisťování staveb* (...)". Tímto zásahem měla být v případě stěžovatele stavba nízkopodlažních rodinných domů. Vzhledem k tomu, že žádost o vydání závazného stanoviska je kusá, nelze z ní dle Nejvyššího správního soudu jednoznačně určit, zda by tento stěžovatelův záměr vyžadoval vydání územního souhlasu o umístění stavby podle § 96 stavebního zákona a ohlášení podle § 104 téhož zákona (jak dovodil krajský soud), anebo vydání rozhodnutí o umístění stavby a stavebního povolení. Je ovšem zřejmé, že k uskutečnění záměru by bylo zapotřebí navazujícího úkonu stavebního úřadu.

[11] V souladu s § 90 odst. 1 větou druhou zákona o ochraně přírody a krajiny „[s]*ouhlasy a závazná stanoviska vydávaná podle tohoto zákona jako podklad pro rozhodnutí podle zvláštního právního předpisu jsou závazným stanoviskem podle správního řádu*". Slovní spojení „*podklad pro rozhodnutí*" užitý v citovaném ustanovení je dle Nejvyššího správního

soudu třeba chápat široce jako podklad pro postup podle zvláštního předpisu nehledě na to, zda vyústí ve vydání rozhodnutí ve smyslu § 67 správního řádu či § 65 s. ř. s. (jímž je např. stavební povolení), nebo v jiný úkon, zde stavebního úřadu (např. souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru). Podstatné totiž je to, že závazné stanovisko správního orgánu prvního stupně vydané v této věci podle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny by ani v případě, že by jím byl udělen souhlas k zásahu do významného krajinného prvku, nemohlo stěžovateli bezprostředně umožnit započít se zamýšleným záměrem stavby nízkopodlažních rodinných domů. A naopak nesouhlasné závazné stanovisko samo o sobě nemělo za následek zamítnutí realizace záměru (ten by nastal pouze ve spojení s navazujícím aktem příslušného správního orgánu). Nejedná se tedy o samostatné rozhodnutí, nýbrž o podkladový akt, který bylo zapotřebí opatřit před tím, než mohl stavební úřad stěžovatelův územní a stavební záměr věcně posoudit. Závazné stanovisko správního orgánu prvního stupně je svou povahou závazným stanoviskem ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu, neboť jde o *„úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu.*“ Nejedná se o rozhodnutí ve smyslu § 67 správního řádu a dle rozsudku rozšířeného senátu č. j. 2 As 75/2009 – 113 není ani samostatně soudně přezkoumatelné podle § 65 a násl. s. ř. s.

[12] Ustanovení § 149 správního řádu nepřipouští možnost podat proti závaznému stanovisku odvolání. Jeho obsah lze dle § 149 odst. 4 správního řádu napadnout až prostřednictvím odvolání podaného proti rozhodnutí, které bylo závazným stanoviskem podmíněno. Takovým podmíněným rozhodnutím mohlo být v souzené věci, kdy stěžovatel nedisponoval souhlasným závazným stanoviskem, zejména rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání územního rozhodnutí (k jehož vydání by mohlo dojít poté, co by nebyly shledány podmínky pro udělení územního souhlasu a po následném projednání žádosti v územním řízení) nebo rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání stavebního povolení (k jeho vydání by došlo obdobně poté, co by nebyly shledány podmínky pro udělení souhlasu s ohlášeným stavebním záměrem a po následném projednání žádosti ve stavebním řízení).

[13] Třebaže závazné stanovisko podle § 149 odst. 1 správního řádu není rozhodnutím a nelze proti němu podat odvolání, odst. 5 tohoto ustanovení umožňuje jeho přezkoumání, a to v přezkumném řízení, k jehož vedení je příslušný správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který závazné stanovisko vydal, přičemž k jeho zahájení dochází *ex offo*. V přezkumném řízení lze rozhodnout o zrušení nebo změně závazného stanoviska. V případě, že nadřízený správní orgán zjistí, že závazné stanovisko není nezákonné, přezkumné řízení nezahájí, a zjistí-li to až po zahájení přezkumného řízení, rozhodne za přiměřeného užití § 97 odst. 1 správního řádu o jeho zastavení. V přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu však nelze rozhodnout tak, že dojde k potvrzení závazného stanoviska.

[14] Stěžovatel podal proti závaznému stanovisku správního orgánu prvního stupně, jež (bez ohledu na to, jak bylo označeno) nebylo správním rozhodnutím, odvolání. Žalovaný pak o tomto odvolání vedl řízení, které vyústilo ve vydání napadeného rozhodnutí, jímž žalovaný odvolání zamítl a závazné stanovisko potvrdil. Tento postup

žalovaného však nebyl správný, jelikož pro něj neexistovala opora v zákoně. Žalovaný obecně měl pravomoc přezkoumat zákonnost závazného stanoviska správního orgánu prvního stupně, avšak mohl tak učinit pouze v přezkumném řízení, jež je institutem dozorčí povahy. Žalovaný proto měl v daném případě posoudit stěžovatelovo „odvolání" jako podnět k zahájení přezkumného řízení a následně vyhodnotit, zda byly splněny podmínky a důvody pro jeho zahájení. V případě, že by později shledal, že závazné stanovisko bylo vydáno v souladu s právními předpisy, měl přezkumné řízení zastavit (a nikoli závazné stanovisko výrokem potvrdit). Protože žalovaný takto nepostupoval, podstatně porušil ustanovení o řízení.

[15] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že stěžovatel svou žalobou nebrojil proti nesprávnému procesnímu postupu žalovaného, jakož i toho, že řízení ve správním soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou, která se projevuje mimo jiné tím, že je soud v řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí oprávněn přezkoumávat napadené výroky správního rozhodnutí jen v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Zrušení napadeného správního rozhodnutí z moci úřední předpokládá soudní řád správní pouze v případě nicotnosti rozhodnutí (§ 76 odst. 2 s. ř. s.). Judikatura Nejvyššího správního soudu však dovodila, že postup z moci úřední přichází v úvahu i u vad vyjmenovaných v § 76 odst. 1 s. ř. s. a žalobou výslovně nenapadených, pokud takové vady brání přezkumu v mezích žalobních bodů. Zrušení rozhodnutí bez ohledu na žalobní námitky je v těchto případech pouhým důsledkem toho, že vady jsou takového charakteru, že vylučují jiný postup a rozhodnutí soudu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 – 84, publ. pod č. 2288/2011 Sb. NSS). V souzené věci žalovaný rozhodl způsobem, který mu zákon neumožňoval, což je vada tak zásadní, že brání jakémukoli přezkumu věcných důvodů, které žalovaného k vydání rozhodnutí vedly. Krajský soud byl proto povinen napadené rozhodnutí *ex offo* zrušit podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Krajský soud však takto nepostupoval, a tudíž řízení o žalobě trpí vadou mající za následek nezákonnost napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. S ohledem na charakter zjištěných vad napadeného rozsudku a napadeného rozhodnutí se Nejvyšší správní soud nemůže zabývat stížními námitkami směřujícími do věci samé.

[16] Pro úplnost lze poznamenat, že druhý senát Nejvyššího správního soudu byl v této věci vázán právním názorem rozšířeného senátu, že závazná stanoviska vydaná podle § 149 správního řádu nelze samostatně soudně přezkoumat. Od tohoto závěru se nemohl odchýlit, ledaže by předmětnou otázku opětovně předložil rozšířenému senátu a vyzval ho, aby své rozhodnutí revidoval. K takovému postupu ovšem druhý senát nyní neshledal důvod, a to tím spíše za situace, kdy je právní názor rozšířeného senátu v judikatuře zdejšího soudu široce respektován. V případě, že žalovaný v dalším řízení neshledá důvody pro zahájení přezkumného řízení (nebo prve zahájené přezkumné řízení později zastaví), je na stěžovateli, aby zvážil svůj další procesní postup. Pokud se bude chtít domoci soudního přezkumu závazného stanoviska, je třeba, aby inicioval zahájení řízení před stavebním úřadem a v něm kromě negativního závazného stanoviska předložil ostatní zákonem vyžadované podklady pro vydání územního rozhodnutí. Nepříznivé rozhodnutí stavebního úřadu poté může napadnout žalobou podle § 65 a násl. s. ř. s., přičemž v řízení

proti tomuto rozhodnutí již bude krajský soud oprávněn závazné stanovisko přezkoumat jako podkladový akt dle § 75 odst. 2 s. ř. s. Judikatorní závěry, které stěžovatele *de facto* nutí zahájit předem neúspěšné řízení podle stavebního zákona, přitom nelze vnímat jako odepření ústavního práva na přezkum závazného stanoviska, nýbrž jako stanovení, v jaké fázi řízení a za jakých zákonných podmínek se lze takového přezkumu dobrat.

III. 2. K soudní kontrole aktů navazujících na závazná stanoviska

[17] Nad rámec nutného odůvodnění Nejvyšší správní soud podotýká, že krajský soud z výše citovaného rozsudku rozšířeného senátu č. j. 2 As 75/2009 – 113 a na něj navazujícího rozsudku zdejšího soudu ze dne 19. 2. 2015, č. j. 1 As 143/2014 – 52, dovodil, že v případě, kdy závazné stanovisko podle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny slouží jako podklad pro udělení územního souhlasu a souhlasu s ohlášeným stavebním záměrem, jedná se o samostatné rozhodnutí ve smyslu § 67 správního řádu, které lze přezkoumat na základě žaloby podle § 65 a násl. s. ř. s., neboť na ně nenavazuje žádné rozhodnutí, jež by samo o sobě podléhalo přezkumu v odvolacím a soudním řízení. Tento závěr krajského soudu však není správný.

[18] Z rozsudku č. j. 2 As 75/2009 – 113 se jednoznačně podává, že závazná stanoviska dle § 149 odst. 1 správního řádu jsou podkladovými úkony, které slouží pro účely jiného „hlavního“ řízení, ve kterém bude vydáno konečné, soudně přezkoumatelné rozhodnutí. K takovým soudně přezkoumatelným „rozhodnutím“ je přitom třeba přiřadit i územní souhlas nebo souhlas s ohlášeným stavebním záměrem navazující na kladné závazné stanovisko, které sice dle pozdějšího usnesení rozšířeného senátu ze dne 18. 9. 2012, č. j. 2 As 86/2010 – 76, publ. pod č. 2725/2013 Sb. NSS, nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 s. ř. s., nicméně i proti nim se třetí osoby mohou bránit, a to žalobou na ochranu před nezákonným zásahem podle § 82 a násl. s. ř. s. Podstatné zůstává to, že na závazné stanovisko podle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny ve spojení s § 149 odst. 1 správního řádu může navazovat nějaký úkon stavebního úřadu, který přezkumu soudem podléhá (ať už skrze žalobu proti rozhodnutí, je-li závazné stanovisko negativní, nebo žalobu třetích osob na ochranu před nezákonným zásahem v případě kladného závazného stanoviska). Obdobný závěr ostatně rozšířený senát vyslovil v rozsudku ze dne 30. 7. 2013, č. j. 8 As 8/2011 – 66, publ. pod č. 2908/2013 Sb. NSS, kde se věnoval otázce samostatného soudního přezkumu rozhodnutí o povolení výjimky z obecných technických požadavků na výstavbu podle § 169 stavebního zákona. V naposledy jmenovaném rozsudku rozšířený senát shledal, že rozhodnutí o povolení výjimky - které se svou povahou podobá závaznému stanovisku podle § 149 odst. 1 správního řádu - by bylo samostatně soudně přezkoumatelným rozhodnutím jen tehdy, pokud by po jeho vydání nebylo k uskutečnění příslušného stavebního záměru zapotřebí žádného navazujícího úkonu stavebního úřadu, který by mohl být podroben soudní kontrole. Následně objasnil, že takovým navazujícím úkonem, který může podléhat soudní kontrole, je rozhodnutí o umístění stavby nebo stavební povolení (zde půjde o žalobu proti rozhodnutí), územní či regulační plán (skrze návrh na zrušení opatření obecné povahy) i souhlasy podle stavebního zákona (prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem).

[19] Pokud jde o krajským soudem zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 143/2014 – 52, v něm byla řešena situace odlišná od věci právě souzené. Správní orgán sice rovněž vydal závazné stanovisko podle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, toto závazné stanovisko však nemělo sloužit jako podklad pro rozhodování ve stavebním, územním či jiném řízení (a tedy nebylo podkladovým rozhodnutím podle § 90 odst. 1 téhož zákona ve spojení s § 149 správního řádu). Na předmětné stanovisko neměl navazovat žádný samostatně přezkoumatelný úkon stavebního orgánu nebo orgánu ochrany přírody a krajiny, a tudíž bylo samo o sobě způsobilé zasáhnout do práv subjektu (v podrobnostech viz zejména odst. [22] rozsudku).

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[20] Nejvyšší správní soud shledal, že je třeba napadený rozsudek zrušit, i když pro jiné než stěžovatelem tvrzené důvody. Protože již v řízení před krajským soudem byly dány důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že za použití § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. současně zrušil i je a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Zruší-li Nejvyšší správní soud i rozhodnutí správního orgánu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento správní orgán vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.]. Tento názor lze shrnout tak, že žalovaný neměl posoudit stěžovatelovo podání jako odvolání proti závaznému stanovisku správního orgánu prvního stupně, nýbrž jako podnět k zahájení přezkumného řízení.

[21] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl, a proto musí určit náhradu nákladů celého soudního řízení. Stěžovatel se žalobou domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, čehož dosáhl, a tudíž měl ve věci plný úspěch. Nejvyšší správní soud mu proto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přiznal náhradu nákladů řízení proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl.

[22] V souzené věci bylo provedeno celkem pět úkonů právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Mezi tyto úkony spadá převzetí a příprava zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb [§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu], podání žaloby a repliky jakožto písemných podání ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], jež učinil zástupce stěžovatele v řízení před krajským soudem. Ve věci se konalo před krajským soudem dne 31. 5. 2016 jednání [§ 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu], jehož se zástupce stěžovatele zúčastnil, přičemž celková doba jednání nepřesáhla dvě hodiny. V rámci řízení o kasační stížnosti přiznal Nejvyšší správní soud stěžovateli náhradu nákladů řízení za jeden úkon ve věci samé – podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za jeden úkon přísluší částka 3100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Náhrada nákladů řízení činí součet částky 8000 Kč za soudní poplatky (3000 Kč za žalobu, 5000 Kč za kasační stížnost) a 17 000 Kč za právní služby (pětkrát 3400 Kč), tj. 25 000 Kč. Protože zástupce stěžovatele není plátcem daně z přidané hodnoty, jedná se

o částku konečnou. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen zaplatit stěžovateli v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. května 2017

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu